

Η αρχιτεκτονική της Κλασικής εποχής.

Ορισμός

- Η Κλασική εποχή της αρχαίας Ελλάδας, 5^{ος} αιώνας π.Χ- 323π.Χ (θάνατος Μ. Αλεξάνδρου), χαρακτηρίζεται πέρα από τα ιστορικά γεγονότα σημαντική καθώς η αρχιτεκτονική ήταν στο απόγειο της με τους ναούς, τα θέατρα, τις απλές κατοικίες και το πιο γνωστό ναό των εποχών, τον Παρθενώνα, να δικαιολογούν απόλυτα τον ορισμό αυτό.

Αρχιτεκτονικοί ρυθμοί:

- Εκείνη την εποχή διακρίνουμε τρεις διαφορετικούς τύπους ρυθμών. Τον Δωρικό, τον Ιωνικό οι οποίοι πρωτοεμφανίστηκαν στην Αχαϊκή εποχή, και τον Κορινθιακό ο οποίος μόλις κάνει την εμφάνιση του.

Κορινθιακός ρυθμός

- Ο Κορινθιακός ρυθμός είναι ο πιο διακοσμητικός λόγω του περίτεχνου κιονόκρανου. Οι κίονες χαρακτηρίζονται από κιονόκρανο που αποτελείται από υψηλό εχίνο (κάλαθος), που περιβάλλεται από σειρές φύλλων ακάνθης και έλικες. Εφευρέτης του Κορινθιακού κιονόκρανου όταν ο γλύπτης Καλλίμαχος που εμπνεύστηκε από ένα καλάθι που βρισκόταν στον τάφο ενός κοριτσιού. Το καλάθι, όπου όταν τοποθετημένα τα παιχνίδια της, σκεπαζόταν από μία τετράγωνη πλάκα. Γύρω από το καλάθι είχαν φυτρώσει άκανθοι ακλουθώντας το σχήμα του. Έτσι γεννήθηκε το κορινθιακό κιονόκρανο.

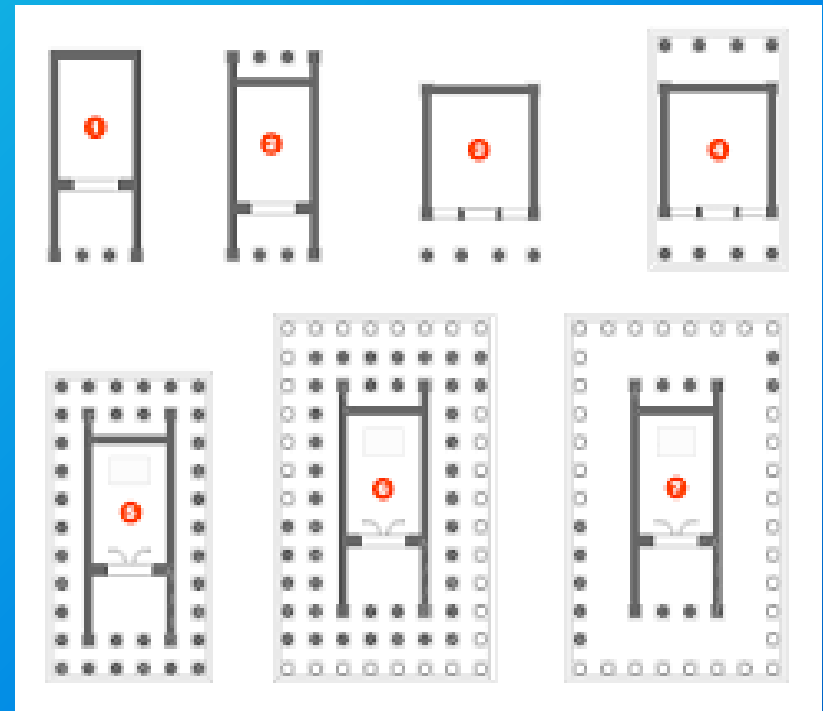
Ναοί:

- Οι ναοί εκείνης της εποχής εμφανίζουν την ίδια ποικιλομορφία με τους ναούς της Αχαϊκής εποχής αλλά παρατηρούμε μια ποικιλομορφία ως προς το είδος τους.

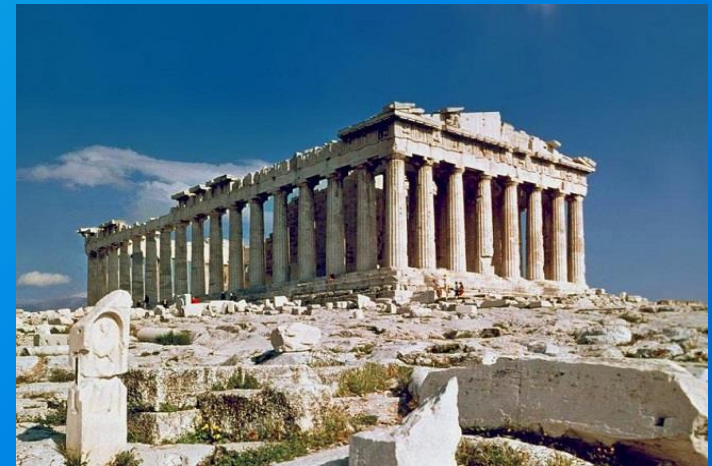
Είδη ναών:

- **1. Ναός εν παραστάσι:** Έχει στην εμπρός του πλευρά τις παραστάδες των τοίχων και ανάμεσα τους δύο κίονες.
- **2. Πρόστυλος:** Όμοιος με τον εν παραστάσι, με τη διαφορά ότι έχει και εμπρός από τις παραστάδες στις δύο γωνίες κίονες.
- **3. Αμφιπρόστυλος:** Όμοιος με τον πρόστυλο, με τη διαφορά ότι στη πίσω πλευρά έχει κίονες και αέτωμα.
- **4. Περίπτερος:** Έχει 6 κίονες στην εμπρός και στη πίσω πλευρά και από 11 στις διαμήκεις πλευρές.
- **5. Ψευδοπερίπτερος:** Έχει 8 κίονες στην εμπρός και πίσω πλευρά και 15 στις διαμήκεις πλευρές.
- **6. Δίπτερος:** Είναι οκτάστυλος και έχει διπλό κιονοστοιχία γύρω από το σηκό.
- **7. Ύπαιθρος:** Είναι δεκάστυλος. Στο κεντρικό τμήμα του είναι ανοιχτό.

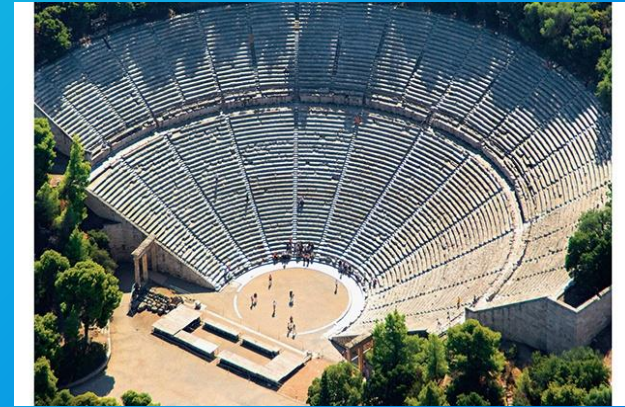
Παρθενώνας:

- Ο Παρθενώνας αποτελεί το λαμπρότερο μνημείο της αθηναϊκής πολιτείας και τον κολοφώνα του δωρικού ρυθμού. Η κατασκευή του ξεκίνησε το 448/7 π.χ. και τα εγκαίνια έγιναν το 438 π.χ. Σύμφωνα με τις πηγές οι αρχιτέκτονες που εργάστηκαν όταν ο Ικτίνος, ο Καλλικράτης και πιθανόν ο Φειδίας, που είχε και την ευθύνη του γλυπτού διακόσμου. Είναι ο μόνος ολομάρμαρος ελληνικός ναός και ο μόνος δωρικός με ανάγλυφες όλες του τις μετόπες. Πολλά τμήματα του γλυπτού διακόσμου, του επιστυλίου και των φατνωμάτων της οροφής έφεραν γραπτό διάκοσμο με κόκκινο, μπλε και χρυσό χρώμα. Χρησιμοποιήθηκε πεντελικό μάρμαρο, εκτός από το στυλοβάτη που κατασκευάστηκε από ασβεστόλιθο. Για την εξόρυξη, τη μεταφορά και τη λάξευση του μαρμάρου δούλευαν ταυτόχρονα πολλά συνεργεία και είχε επιτευχθεί υψηλό επίπεδο οργάνωσης της εργασίας.

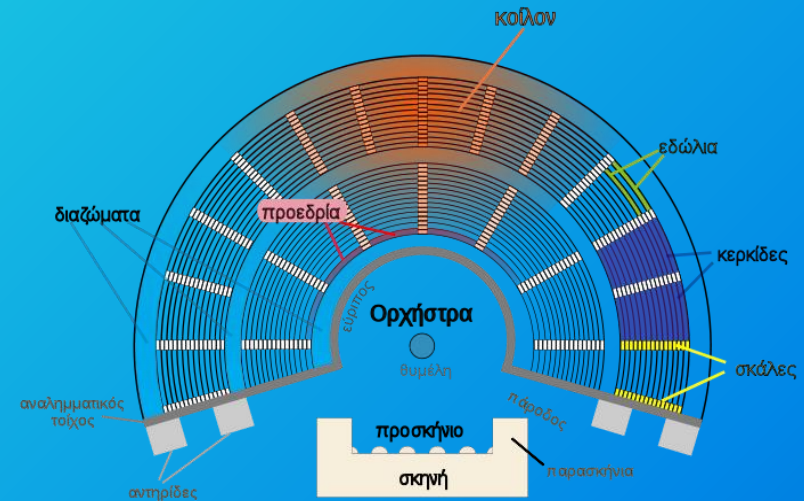
Θέατρα:

- Τα θέατρα ήταν το μέρος όπου διεξάγονταν οι θεατρικές παραστάσεις της εποχής από τους ηθοποιούς. Η αρχιτεκτονική τους ήταν αρκετά απλή αλλά συγχρόνως εντυπωσιακή. Το πιο εντυπωσιακό και ευρέως διαδεδομένο στοιχείο ήταν ότι η σκηνή ήταν στο κέντρο χαμηλά ενώ οι θεατές κάθονταν σε υπερυψωμένες κερκίδες και παρακολουθούσαν το έργο προς τα κάτω. Αυτή η τακτική επέτρεπε την εύκολη διάχυση του ήχου χωρίς δυσκολία.

Μέρη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου:

- Τα κύρια μέρη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου ήταν
- **Η σκηνή:** Το μέρος όπου διεξαγόταν το έργο
- **Προσκήνιο:** Μια στοά με κίονες μπροστά από τη σκηνή.
- **Παρασκήνια:** Τα δύο άκρα της σκηνής που προεξέχουν δίνοντάς της σχήμα π στην κάτοψη.
- **Πάροδοι:** Οι διάδρομοι δεξιά και αριστερά από τη σκηνή που οδηγούν στην ορχήστρα. Συνήθως σκεπάζονταν με αψίδες.
- **Λογείο:** Ένα υπερυψωμένο δάπεδο, ξύλινο και αργότερα πέτρινο ή μαρμάρινο, όπου έπαιζαν οι ηθοποιοί.
- **Ορχήστρα:** Η ημικυκλική ή κυκλική πλατεία στο κέντρο του θεάτρου. Συνήθως πλακόστρωτη. Εκεί δρούσε ο χορός.
- **Θυμέλη:** Ο βωμός του Διονύσου στο κέντρο της ορχήστρας.
- **Εύριπος:** Αγωγός απορροής των υδάτων στην περιφέρεια της ορχήστρας από το μέρος του κοίλου.
- **Κοίλον:** Όλος ο αμφιθεατρικός χώρος (με τα εδώλια, τις σκάλες και τα διαζώματα) γύρω από την ορχήστρα όπου κάθονταν οι θεατές.
- **Διαζώματα:** Οριζόντιοι διάδρομοι που χωρίζουν τις θέσεις των θεατών σε οριζόντιες ζώνες.
- **Σκάλες:** Κλιμακωτοί εγκάρσιοι διάδρομοι για την πρόσβαση των θεατών στις θέσεις τους.
- **Κερκίδες:** Ομάδες καθισμάτων σε σφηνοειδή τμήματα που δημιουργούνται από τον χωρισμό των ζωνών με τις σκάλες.
- **Εδώλια:** Τα καθίσματα, οι θέσεις των θεατών.
- **Προεδρία:** Η πρώτη σειρά των καθισμάτων όπου κάθονταν οι επίσημοι.

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ